

Comentari polític

Discussió de l'amnistia

Amb motiu de discutir-se, en el Congrés, el projecte de llei d'amnistia, els reaccionaris han ensenyat l'orella una vegada més, quan, donant una prova més de la *caritat cristiana* que prediquen (si Crist tornés al món, altra volta llençaria als mercaders del temple!), s'han aixecat combatent iradament el projecte d'obrir les portes de la presó a aquells que, en un moment d'exaltament polític, diuen que varen oblidar la lletra dels Còdics.

No. Ells, els dels sentiments humanitaris, predicadors d'una doctrina d'amor, no volfen que aquestes víctimes de la mà del govern, —que és de ferro, quan ha d'aplicar-se a infelços treballadors i de sucre quant la llei va contra acaparadors i lladres d'alta jerarquia— tornessin a abraçar als seus fills; a besar a ses esposes, a treballar altra volta pel pa de cada dia. Haurien preferit que moríssin físics, ells, en les ergastules, i de dolor les seves mares, en les llars abandonades, abans de cobrir amb un vel d'oblid —tantes coses s'han tapat amb aquest vell!— els suposats delictes contra les lleis escrites.

Amb sanya jesuítica pretenien, els senyors Pradera i Senante, que no sortissin al carrer les víctimes de repressions governamentals i que es morissin de fred d'ànima en un recó de les cel·les presidàries. Aquesta és la seva cara verdadera, sense careta; fomentadors i defensors de venjances. Fan bé en descobrir-se, així el poble els coneix millor.

El projecte d'amnistia s'ha ampliat un xic, acceptant alguna esmena presentada per les esquerres: s'han comprès els delictes de lesa magestat.

Cívica audàcia

Es d'una audàcia pròpia de joves i d'un civisme propi dels defensors d'ideals lliures, el fet ocorregut en la Cambra Popular el passat dia 3.

Des de la tribuna pública es llençaren infinitat de fulles que diuen traduïdes literalment:

«Senyors diputats:

»Per a que l'amnistia porti la pau als esperits, és precís que sigui lo suficientment ample per a que surtin al carrer, no solament l'element director, sino l'element dirigit en la gloriosa vaga d'Agost.

»Us ho demanem, en nom de la equitat i de la justícia.

Els socialistes espanyols.»

Fixeu's bé, estimats lectors, en les últimes ratlles d'aquest missatge: «Us ho demanem, en nom de la equitat i de la justícia.»

No recordeu aquests lemes? Recordeu encare quins varen ésser els primers d'usar-los, fent bandera amb ells?... Els mateixos de la equitat, amb lleis d'excepció i justícia sense civisme. D'ensà d'allavors han sigut tant embrutats, aquests dos lemes, que el gest audaç i cívic dels socialistes, sembla netejar-los.

Resum

Poques notícies més poden comentar-se. Regna la més completa calma en la política espanyola, i tot el què mereix algún comentari gira a l'entorn de les pacífiques i avorrides sessions de les Corts, aquestes célebres Corts que tantes lluites varen promoure, abans del seu naixement, i tot just al començar a actuar ja han tingut la virtut de desenganar

a no pocs espanyols. L'Unamuno ha tingut raó: més valdria que es suicidessin.

Pot-ser l'intervenció, en els debats, dels presidaris de Cartagena donarà un xic de calor a les discussions i quan arribi la depuració dels sucesos d'Agost, les xorques Cambres prendran vida i sentirem commoguts el relat del calvari d'en Marcell Domingo per llabis de la mateixa víctima i pot-ser allavors ens enterarem dels fets sanguinaris ocorreguts als Quatre Camins de Madrid i en la presó model de la mateixa capital.

A veure, esperem

ESTEVE SARROCA

Assaig d'exàmens

Amablement invitats pel senyor director de l'escola, el doctor don Pere Rumbau, assistirem, el dijous prop-passat, als examens-assaig dels alumnes del present curs.

Amb l'assistència dels senyors Coma i Serra i Daçhs, en representació de l'Ajuntament, començaren els exercicis orals els alumnes senyoretetes Pujol, Coll, Paituví i Garrell i nens Pujol, germans Diumaró, Bonany, Corbera, Compte, Ferrer, Calvet i Giró, contestant amb coneixement i seguretat totes quantes preguntes que indistintament els feia el professor, referent a les assignatures del primer i segon grup de Batxillerat, lluint se molt especialment els deixebles en les assignatures de Gramàtica, Aritmètica i Geometria.

Després, el digne conceller senyor Coma dirigí, en foc granejat, qualques preguntes saltades als alumnes, treient-ne l'impressió de que tots estàn ben preparats per a presentar-se a examens.

Felicitem de debò al distingit mestre senyor Rumbau per l'altura que en tant poc temps ha sabut col·locar la seva escola, augurant-li un paper brillant en els examens que han de tenir lloc a Girona, el mes que vé.

DE COL·LABORACIÓ

Una manifestación

El otro domingo, los ociosos paseantes de las Ramblas barcelonesas, se vieron sorprendidos por la irrupción de varios miles de personas que en manifestación pacífica aparecieron por la calle de Pelayo. Eran los vecinos de la barriada obrera de Sans, que, según rezaba el cartelón que abría marcha, quieren un edificio escolar digno para sus hijos.

Una manifestación en Barcelona no es cosa insólita, pero una manifestación para exigir de las autoridades que traten a la cultura y a la niñez con el cuidado y atención que ambas se merecen, constituía una novedad que daba muy alta idea del espíritu ciudadano y de la mentalidad de los que la implantaban; que honraba a la barriada antedicha allí presente, individual y corporativamente.

Pasaban satisfechos y orgullosos del acto que realizaban, mirando extrañados a los espectadores, como diciéndoles: Qué ¿no venís? Su entusiasmo se propagó rápidamente, tanto, que al llegar a las Casas Consistoriales no era ya una parte la que pedía escuelas sanas y bellas, sino todo el pueblo de Barcelona, a quien el acto de aquellos hombres había deslumbrado. Se percató enseguida la gente de lo que aquello significaba, de su necesidad, de su

trascendencia, de la obligación de tomar parte en él y realizarlo.

El ayuntamiento, por boca de uno de sus más caracterizados individuos, prometió solemnemente a la ciudad que en el próximo presupuesto extraordinario figuraría la cantidad necesaria a este fin. Los representantes escucharon la orden de sus representados y prometieron cumplirla; no podían hacer otra cosa. Interiormente tal vez pensarán que de haber cumplido con su deber fielmente nunca la hubieran recibido y meditarán sobre el hecho de que hoy el pueblo, cuando las soluciones de sus directores tardan, las busca por sí y una vez encontradas, las impone.

Empieza a ser hora de que los políticos abandonen las viejas y rutinarias prácticas; el pueblo está harto de vana palabrería y pide hechos. En adelante, no se ganarán adeptos ni elecciones con frases huecas, pero grandilocuentes, ni con latiguillos efectistas, sino con soluciones prácticas a los problemas candentes de la vida moderna.

Si el ejemplo de estos beneméritos vecinos se extendiera por España, dejaría de ser vergüenza nacional el analfabetismo y la incultura y seguramente la renovación y consiguiente resurgimiento de la Patria sería un hecho consumado y no una ilusión vana.

HILARIO GRACIA

Per terres andaluses

Poesia rural

Impressions ràpides caçades al vol

El poble està de festa. A l'entrada de la plaça gran hi hà aixecada una arcada triomfal en honor d'un fill il·lustre i tothom somriu amb l'alegria obligada de totes les festes de poble. Sota els pins centenaris del passeig, l'abigarrat conjunt boemi de les tendes de fira encanta als nins que esguarden esmaperduts l'immensa quantitat apilotada de joguines que semblen dir: «compreu-me».

Hi han hagut Jocs Florals, aquella tarde, i, és clar, l'amo del poble és el poeta premiat.

Un amic me presents a ell; estrenyo sa mà i comencem a passejar-nos entre la multitud que ens mira i ens senyala, parlant se uns als altres a cau d'orella. Una xamosa nena que està en aquesta crítica edat que no se sab dir d'elles si són nenes o són dones, desfent-se del braç de les amigues amb quines se passeja, s'adelanta, i arrencant-se un clavell d'un pom que porta al pit, el col·loca en el trau de la solapa del meu company de passeig.

— Gràcias, Concha — diu aquest, agrait.

I continuem el passeig, parlant de moltes coses. Parlem de Poesia i ell se confessa partidari de la lírica i de la escola romàntica. Jo, modestament li confesso que n'entenc ben poca cosa. I continuà parlant-me de les seves il·lusions, de com va sentir la vocació literària; dels pocs estudis que ha cursat: de que l'il·lustre Valle Inclán va abraçar-lo; del sòu que guanya escrivint en periòdics; de la seva gran il·lusió; la volada a Amèrica, contractat per «La Nación», de Buenos Aires. I em diu totes aquestes coses, ingènuament, pot-ser sense donar-se'n compte, parlant depressa i amb l'optimisme del triomfant.

Es fa tard. Arriba l'hora de l'inauguració de l'Ateneu i ha de llegir-hi una poesia. Estrenyem altre cop la mà i desapareix entre un grup d'amics que l'esperen a la porta del teatre on té lloc la festa.